ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Програма чинна з 2026 р.,
затверджена рішенням Вченої ради
ДонОблІППО
(протокол № 1 від «30» січня 2026 р.)

Вводиться в дію
наказом по ДонОблІППО №10
від «30» січня 2026 р.
Ректор _____Олена БАРАБАНОВА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НА 2026 РІК

для заступників директорів з виховної роботи

код 3.3.1_ф

Проректор з НРЕП	Тетяна КОЛГАН
Декан ФПКПК	Валентина ПОУЛЬ
Завідувач КСГМО	Ігор ЦІКО

Краматорськ; Київ – 2026

Розробники / укладачі програми: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Золотар Олена Валеріївна, завідувач відділ у національного виховання, позашкільної та громадянсько-історичної освіти, викладач кафедри суспільно-гуманітарної та медійної освіти, Дубяга Андрій Павлович, методист відділ у національного виховання, позашкільної та громадянсько-історичної освіти, викладач кафедри суспільно-гуманітарної та медійної освіти)

Рецензент/ти
Колган Тетяна Володимирівна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління та адміністрування, проректор з навчальної роботи та економічних питань Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри
(протокол № 2 від «28» січня 2026 р.).

Завідувач кафедри
суспільно-гуманітарної та медійної освіти Ігор ЦІКО

1.	Код	**3.3.1_ф**
2.	Термін проведення	Відповідно до наказу про ПК https://drive.google.com/drive/folders/1kg4bDJOOguwgjmsOt0Hg0UWgveok7-lP
3.	Форма та вид	Інституційна, дистанційні
4.	Місце проведення	https://kursy2026.ippo.dn.ua/
5.	Обсяг	30 год
6.	Назва	**Менеджмент інновацій у виховній роботі: актуальні вектори, превентивне та опосередковане виховання**
7.	Категорія	Заступники директорів з виховної роботи
8.	Вартість	722 грн.
9.	Актуальність	Обумовлена сукупністю суспільних, освітніх і управлінських викликів, які сьогодні стоять перед закладами загальної середньої освіти України та безпосередньо перед заступниками директорів з виховної роботи. Освітній заклад стає не лише простором навчання, а й середовищем психологічної підтримки, формування громадянської ідентичності, стійкості, відповідальності та соціальної згуртованості. Це вимагає від управлінців виховної сфери нових підходів до планування, організації й моніторингу виховної роботи, заснованих на інноваціях і доказових практиках.
10.	Мета	Підвищення професійної й управлінської компетентності заступників директорів з виховної роботи шляхом формування цілісного бачення сучасної виховної системи закладу освіти, оволодіння теоретичними засадами та практичними інструментами менеджменту інновацій у виховній діяльності, а також розвитку здатності проєктувати, упроваджувати й координувати превентивні та опосередковані виховні практики відповідно до актуальних суспільних викликів і пріоритетів державної освітньої політики.
11.	Завдання	- ***систематизувати знання про*** сучасні підходи та тенденції розвитку виховної роботи в закладах освіти в умовах суспільних трансформацій; - ***сформувати вміння (навички)*** проєктувати та впроваджувати інноваційні виховні практики й програми превентивного спрямування;

		- розвинути установки до професійного саморозвитку та рефлексії управлінської діяльності у сфері виховання.
12.	Перелік компетентностей, що вдосконалюватимутьс я / набуватимуться	А3 Інформаційно-цифрова компетентність. Б2 Емоційно-етична компетентність. Б3 Компетентність педагогічного партнерства. В3 Проєктувальна кометентність. Г1 Прогностична компетентність. Г2 Організаційна компетентність. Д1 Інноваційна компетентність.
13.	Зміни до Програми (за потреби)	

14. Зміст підвищення кваліфікації (додаток 1)

№ з/п	Назва змістового модуля	ПІБ викладача	Кількість годин
1	Професійна культура вчителя НУШ: європейські цінності	Відповідно до навантаження	2
2	Міст між світами: нейромережа та педагог		4
3	Інноваційні методи виховання за допомогою цифрових технологій		8
4	Практика виховання: від теорії до реальних змін		6
5	Виховання у поступі до формування наскрізних умінь		6
6	Захист випускних робіт, залік		4
	Усього		30

15.	Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації	Додаток 2
16.	Орієнтовний перелік практичних робіт, питання вхідного/вихідного контролів	Додаток 3
17.	Тематика, вид та вимоги до випускної роботи	***Види випускних робіт:*** модель управління інноваціями. ***Тематика випускної роботи*** «Модель управління інноваціями у виховному просторі закладу освіти» ***Обсяг матеріалу:*** до 5 с. Вимоги в додатку 4
18.	Очікувані результати	*Слухач/слухачка буде знати:* сучасні підходи та концепції менеджменту інновацій у виховній діяльності закладу освіти;

		методологію планування інноваційного розвитку виховної системи закладу; цифрові інструменти та технології для підтримки і модернізації виховного процесу. *Слухач/слухачка буде вміти:* характеризувати управлінські механізми впровадження інновацій у виховну роботу; проєктувати інноваційні моделі виховної роботи з урахуванням потреб закладу освіти; аналізувати й оцінювати готовність закладу освіти до впровадження інновацій у виховну систему; застосовувати сучасні моделі управління проєктами у сфері виховання; організовувати командну роботу педагогів, здобувачів освіти та батьків для реалізації виховних проєктів; використовувати цифрові інструменти для моніторингу ефективності виховної діяльності.
19.	Керівник	Відповідно до наказу про ПК
20.	Тьютор	Відповідно до навантаження

Розподіл годин за видами діяльності

30 годин (1,0 кредит ECTS без урахування самостійної роботи)

№ з/п	Назва/тема модуля	Усього годин	Форма занять, год.			
			Теоретична складова	Практична складова	Контроль	Самостійна робота слухачів
Загальний блок						
1.	**ЗМ 1. Професійна культура вчителя в НУШ: європейські цінності**	***2***		***2***		
1.1	Характеристика основних європейських цінностей та їх упровадження в систему освіти України.	*1*		*1*		
1.2	Педагог як носій і провідник європейських цінностей.	*1*		*1*		
	Усього за блоком	***2***		***2***		
Професійний блок						
2.	**ЗМ 2. Міст між світами: нейромережа та педагог**	***4***		***4***		
2.1	Нейромережі в освіті. Роль учителя в епоху ШІ.	*2*		*2*		
2.2	Огляд популярних інструментів ШІ для професійної діяльності педагога.	*2*		*2*		
3.	**ЗМ 3. Інноваційні методи виховання за допомогою цифрових технологій**	***8***		***8***		
3.1	Методи проєктного навчання у цифровому форматі.	*2*		*2*		
3.2	Арт-терапія та цифрові засоби у виховному процесі.	*2*		*2*		
3.3	Ігрові методи та віртуальна реальність у вихованні.	*4*		*4*		
4.	**ЗМ 4. Практика виховання: від теорії до реальних змін**	***6***		***6***		
4.1	Виховні практики для формування ключових компетентностей.	*3*		*3*		
4.2	Сучасні методики виховної роботи.	*3*		*3*		
5.	**ЗМ 5. Виховання у поступі до формування наскрізних умінь**	***6***		***6***		
5.1	Наскрізні вміння в компетентнісно орієнтованій освіті.	*1*		*1*		
5.2	Виховання у поступі до формування наскрізних умінь.	*2*		*2*		
5.3	Моніторинг якості формування наскрізних умінь.	*3*		*3*		
	Усього за блоком	***24***		***24***		
Контрольний блок						
6	Вхідний/вихідний контроль				-	
7	Захист випускної роботи	*2*			*2*	
8	Залік	*2*			*2*	

9	Керівництво написанням випускної, творчої роботи	*6*				
	Усього за блоком	4+6			4	
	Усього за програмою	30+6		26	4	
	Тьюторство	6				
	Керівництво групою	4				

Додатки до Програми 3.3.1_ф

Додаток 1.

ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

ЗМ_1. ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ НУШ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ

Актуальність модуля визначається:

- ***євроінтеграційними процесами та трансформацією освітньої галузі:*** *необхідністю приведення вітчизняної системи освіти у відповідність до європейських стандартів та цінностей, визначених у Хартії основних прав Європейського Союзу, в умовах воєнних та соціально-економічних викликів;*
- ***оновленням системи управління та функцій керівництва:*** *потребою у впровадженні ціннісно-орієнтованого підходу в менеджменті закладу освіти, що базується на принципах людиноцентризму, демократії, рівності та партнерства;*
- ***розбудовою інклюзивного та безпечного освітнього середовища:*** *розглядом діяльності сучасного педагога та керівника як активності, спрямованої на створення варіативного простору з компонентами* ***універсального дизайну****. Це забезпечує гнучкість, неупередженість та рівний доступ до якісної освіти для кожного здобувача;*
- ***удосконаленням професійної культури та компетентностей педагогів:*** *потребою у підготовці вчителя нової генерації, здатного трансувати базові європейські цінності (повагу, гідність, свободу вибору, доброчесність) у щоденну освітню практику;*
- ***відповідністю нормативно-правовій базі та стратегічним цілям держави:*** *зміст модуля безпосередньо реалізує положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції «НУШ» та Стратегічного плану МОН «Освіта переможців» (зокрема, щодо впровадження цінностей* ЄС у систему підвищення кваліфікації).

Мета модуля: сформувати в педагогічних працівників розуміння сутності та значення європейських цінностей як основи освіти молодої генерації, удосконалити здатності впроваджувати їх в освітній процес закладів загальної середньої освіти.

Завдання модуля:

- охарактеризувати сутність еволюції європейських цінностей в освіті;
- сформувати розуміння сутності основних цінностей Європейського Союзу, їх значення для реформування системи освіти України та розбудови спільного освітнього простору;
- актуалізувати потребу впровадження європейських цінностей у сучасну освітню практику закладів освіти;
- удосконалити здатності педагогічних працівників проєктувати освітнє середовище на засадах основних європейських цінностей, з-поміж яких: демократія, партнерство, інклюзія, рівність, свобода вибору, варіативність.

Очікувані результати охоплюють:

знання й розуміння:

✓ еволюції європейських цінностей в освіті в історико-педагогічній ретроспективі;

✓ сутнісних особливостей базових європейських цінностей та їхнього стратегічного значення для розвитку й реформування системи освіти в Україні;

✓ нормативно-правових засад імплементації ціннісного підходу в діяльність сучасного закладу освіти;

уміння:

✓ організовувати освітній процес на засадах людиноцентризму, демократії та партнерства;

✓ розвивати особисті практики впровадження європейських цінностей у щоденну роботу з учасниками освітнього процесу;

✓ моделювати варіативне освітнє середовище, що базується на принципах поваги до

прав людини та рівного доступу;

диспозиції (цінності, ставлення):

✓ усвідомлення важливості європейського вектора розвитку освіти для формування свідомої та відповідальної генерації громадян;

✓ готовність до трансформації професійної діяльності через призму гуманістичних цінностей та етичних стандартів;

✓ визнання необхідності постійної самоосвіти, професійної мобільності та гнучкості в умовах глобальних змін.

Ключові поняття: академічна доброчесність, верховенство права, відповідальність, гідність, демократія, доброчесність, еволюція цінностей, європейські цінності, євроінтеграція, людиноцентризм, освітня політика, партнерство, права людини, професійна етика, професійна культура, рівність, свобода, соціальна справедливість, толерантність, цінності освіти.

Тематичний план модуля

1. Характеристика основних європейських цінностей та їх упровадження в систему освіти України.
2. Педагог як носій і провідник європейських цінностей.

Зміст модуля за темами

1. Характеристика основних європейських цінностей та їх упровадження в систему освіти України.

Задля реалізації сучасної місії та візії освіти важливо з'ясувати, які європейські цінності є визначальними для формування в дітей та молоді системи життєвих орієнтирів та моральних норм. Європейські цінності зафіксовано в Хартії основних прав Європейського Союзу. У преамбулі документа зазначено: «Народи Європи, створюючи все більш згуртований союз, вирішили розділити між собою мирне майбутнє, яке ґрунтується на спільних цінностях». Сутність зазначених цінностей подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Характеристика цінностей, визначених у Хартії основних прав Європейського Союзу

Назва цінності, що виокремлена в документі	Сутнісна характеристика цінності
Гідність (розділ 1)	це сукупність усіх прав і свобод людини, які забезпечують їй гідне життя в суспільстві: право на життя, право на повагу, захист, життя та недоторканість, заборона нелюдського або принижуючого гідність поводження чи покарання, рабства та примусової праці
Свободи (розділ 2)	право на свободу та безпеку, повага до приватного та сімейного життя, захист персональних даних, свобода думки, совісті та релігії, свобода слова та інформації, свобода зібрань та об'єднань, право на освіту, свобода вибору професії та право на працю, свобода ведення бізнесу, право на власність тощо, що закріплені в Європейській конвенції з прав людини

Рівність (розділ 3)	рівність людей у правах, недопущення дискримінації, культурне, релігійне та мовне різноманіття, рівні права між чоловіками та жінками, захист прав дитини та людей похилого віку, інтеграція людей з інвалідністю
Солідарність (розділ 4)	право працівників на інформацію та консультації всередині підприємства, право на колективні переговори та дії, право на доступ до послуг з працевлаштування, захист у разі необґрунтованого звільнення, чесні та справедливі умови праці, заборона дитячої праці та захист молоді на роботі, соціальне забезпечення та соціальна допомога, охорона здоров'я, захист навколишнього середовища, захист прав споживачів
Права громадян (розділ 5)	право голосувати та бути кандидатом на виборах до Європейського парламенту та на муніципальних виборах, право на якісне управління, право на доступ до документації, право на звернення до Омбудсмена ЄС, свобода пересування та проживання, дипломатичний та консульський захист
Правосуддя (розділ 6)	зазначена цінність формує сприятливе поле для соціального та правового захисту людини

Подані вище базові цінності суголосні тим, на яких ґрунтується система освіти України. Задля формування системи ціннісних орієнтацій у підростаючого покоління важливо сформувати розуміння цінностей та їхньої значущості для особистісного зростання та самореалізації особистості, створення умов для рівного доступу до якісної освіти, навчання протягом життя, що відповідає сучасному баченню про права людини.

Упровадження європейських цінностей в освітню практику закладів освіти України нині є одним із пріоритетних завдань. У новій редакції Закону України «Про освіту» закріплено фундаментальні цінності, такі як: повага до людської гідності, свобода, демократія, рівність, верховенство права та права людини та ін., що сприяє формуванню демократичного суспільства, у якому громадяни усвідомлюють свою відповідальність, поважають права інших, є проактивними та беруть участь у суспільному житті, дотримуючись принципів толерантності, рівності, солідарності й справедливості.

У Законі України «Про освіту» освітній процес визначається як: «система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей». Проте аби учні та учениці мали можливість отримувати освіту на компетентнісних засадах, важливо врахувати й інші важливі складники цього процесу, з-поміж яких: наукові концепції та підходи, цінності, змістово-технологічне забезпечення освітнього процесу, освітнє середовище.

Нова українська школа визначає, що освітній процес має здійснюватися з урахуванням таких наукових підходів, як:

- гуманістичний — фокусує увагу на тому, що дитина є найвищою цінністю, а період дитинства є унікальним і неповторним у формуванні особистості;
- аксіологічний — підхід, за якого осердям освітнього процесу є цінності (загальнолюдські, загальнокультурні, національні, професійні тощо). Аксіологічний підхід сприяє збагаченню змісту освіти моральними сенсами, що сприяють формуванню ціннісних орієнтирів та цілісної особистості;
- дитиноцентризм — ключовий принцип Нової української школи, що передбачає врахування вікових та індивідуальних особливостей дитини, її інтересів, потреб, можливостей, досвіду, активної участі в освітньому процесі;
- компетентнісний — спрямований на формування в здобувачів / здобувачок освіти

ключових компетентностей та наскрізних умінь, що визначені в державних стандартах освіти; застосування отриманих знань у практичній діяльності;

- діяльнісний — передбачає оволодіння здобувачами та здобувачками освіти компетентностями під час різних видів діяльності. Основоположним у діяльнісному підході є активність учнів та учениць у навчальнопізнавальній діяльності.

2. Педагог як носій і провідник європейських цінностей

В «Енциклопедії освіти» професійна культура педагога розглядається як цілісна система, що поєднує компетентності вчителя, його особистісну та професійну культуру, здатність педагога на високому рівні викладати навчальні предмети / інтегровані курси.

Структуру професійної культури вчителя НУШ становлять: ціннісномотиваційний, діяльнісний, рефлексійний, професійно-ідентифікаційний складники, а саме:

Ціннісно-мотиваційний компонент становить осердя професійної культури вчителя НУШ, оскільки спрямований на визначення його системи цінностей, сенсів професійної діяльності, потреби в професійному розвитку, готовності до взаємодії, що ґрунтується на гуманістичній парадигмі та педагогіці партнерства.

Діяльнісний компонент є основоположним у виконанні вчителем професійних функцій, визначених професійним стандартом. Важливим аспектом цього компонента є педагогічна майстерність учителя, його інноваційність, гуманістична спрямованість, здатність бути наставником, ментором, фасилітатором під час взаємодії із суб'єктами освітнього процесу.

Рефлексійний компонент виконує важливу функцію у професійному розвитку вчителя, характеризує його готовність до самопізнання, саморозвитку, самооцінювання результатів професійної діяльності, рівня сформованості компетентностей, самоосвіти.

Професійно-ідентифікаційний компонент забезпечує вчителю усвідомлення місії та візії, яку він реалізує як носій і провідник цінностей.

Усі складники професійної культури вчителя НУШ взаємопов'язані.

В основі професійної культури вчителя є його система цінностей (загальнолюдські, професійні, соціокультурні, демократичні), що є визначальними в готовності педагога реагувати на суспільні та освітні виклики, здатності до самопізнання і саморозвитку, рефлексії, партнерства з учнями, батьками, колегами. Система ціннісних орієнтацій учителя впливає на його внутрішню мотивацію, переконання та усвідомлення власної ролі як носія та провідника цінностей, зокрема і європейських. Сутнісну характеристику системи цінностей педагога подано в таблиці 2.

Таблиця 2

Характеристика системи цінностей педагога

Загальнолюдські цінності	Професійні цінності	Соціокультурні цінності	Демократичні цінності
Для педагога, який у професійній діяльності керується загальнолюдськими цінностями, значущими є такі цінності, як: гідність, повага, чесність, свобода, справедливість, відповідальність. Це керівні орієнтири педагога у взаємодії з учасниками освітнього	Ця група цінностей є визначальною у професійній діяльності вчителя та вибудовуванні ним власної траєкторії професійного зростання. Успішній реалізації трудових функцій сприятиме гуманістична спрямованість учителя, його	До цієї групи цінностей належать ті, що пов'язані з моральноетичними орієнтирами педагога, культурними сенсами, соціальною відповідальністю	Керівними для педагога в професійній діяльності є прагнення сформувати середовище, де дитиноцентризм, інтереси, потреби, можливості, досвід учасників освітнього процесу є значущим та цінним, суб'єктсуб'єктна взаємодія здійснюється на засадах партнерства,

процесу, де людина є найвищою цінністю	професіоналізм та особистісні якості		рівності, діалогу, довіри, підтримки

Перелік особистісних якостей, компетентностей, цінностей, ролей, які виконує вчитель НУШ, формують складники його особистісно-професійного профілю як носія та провідника європейських цінностей.

Особистісні якості вчителя НУШ – сукупність індивідуальних, психологічних, моральних якостей, що визначають ставлення вчителя до професійної діяльності. Сформованість у педагога таких особистісно-значущих якостей, як: любов до дітей, доброта, емпатія, емоційна стійкість, чесність, відповідальність, витримка, оптимізм, наполегливість та ін. є передумовою формування його готовності до організації освітнього процесу на ціннісних засадах.

Практична робота 1. Кейс-моделювання: цінність у дії.

Питання для модульного контролю

1. Тип: Множинний вибір – Єдина відповідь

Питання

Чи означає впровадження європейських цінностей в освіту повну відмову від національних педагогічних традицій:

а) так;

б) ні.

Правильна відповідь: б.

Вага запитання: 1.

2. Тип: Множинний вибір – Єдина відповідь

Питання

Педагог може вважатися провідником європейських цінностей лише за умови проведення спеціальних виховних годин на цю тему:

а) так;

б) ні.

Правильна відповідь: б.

Вага запитання: 1.

3. Тип: Множинний вибір – Множинна відповідь

Питання

Що із запропонованого **не** відноситься до принципу «поваги до людської гідності» в управлінській та педагогічній діяльності?

а) публічне оголошення рейтингу успішності учнів із критичними зауваженнями;

б) залучення вчителів до прийняття рішень щодо розвитку закладу;

в) конфіденційність при обговоренні особистих проблем дитини або працівника;

г) використання авторитарного стилю спілкування для підтримання дисципліни.

Правильна відповідь: а, г.

Вага запитання: 1.

4. Тип: Множинний вибір – Множинна відповідь

Питання

Які дії педагога/керівника **не** відповідають принципу «свободи вибору та демократії» в освітньому процесі?

а) безальтернативне призначення старости класу або голови методичного об’єднання;

б) надання учням можливості обирати рівень складності домашнього завдання;

в) вимога дотримуватися єдиного шаблону при виконанні творчого проєкту;

г) спільне обговорення та прийняття «Кодексу етики» закладу.

Правильна відповідь: а, в.

Вага запитання: 1.

5. Тип: Множинний вибір – Єдина відповідь

Питання

Чи є академічна доброчесність складником європейського ціннісного простору в освіті?

а) так;

б) ні.

Правильна відповідь: а.

Вага запитання: 1.

6. Тип: Множинний вибір – Множинна відповідь

Питання

Що із зазначеного **не** є виявом «людиноцентризму» в роботі закладу освіти?

а) пріоритет паперової звітності над індивідуальною роботою з учнями;

б) врахування особливих освітніх потреб при організації простору;

в) ігнорування емоційного стану вчителя при розподілі навантаження;

г) створення психологічно комфортних умов для всіх учасників процесу.

Правильна відповідь: а, в.

Вага запитання: 1.

Питання для самоконтролю:

1. Виокреміть та охарактеризуйте основні шляхи впровадження європейських цінностей у діяльність закладів освіти України.
2. Установіть суголосність цінностей, що визначені в Хартії основних прав Європейського Союзу, тим, на яких ґрунтується Нова українська школа.
3. Охарактеризуйте ціннісні орієнтації сучасної школи.
4. Виокреміть та охарактеризуйте основні компоненти професійної культури вчителя НУШ.
5. Охарактеризуйте чинники, що є визначальними у формуванні системи ціннісних орієнтацій вчителя.

Список літератури для самостійного опрацювання

1. PROдоброчесність : навчально-методичний посібник із рекомендаціями щодо досягнення мети наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність» в частині формування нетерпимості до корупції та слідування доброчесним стратегіям поведінки. Для всіх освітніх галузей. Видання друге, уточнене і доповнене / Офіс доброчесності Національного агентства із питань запобігання корупції, Громадська організація EdCamp Ukraine. Антикорупційна ініціатива ЄС (EUACI). Київ, НАЗК, 2025. 122 с. URL: https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/2025/09/navcalno-metodicnii-posibnikprodobrocesnist-druge-vidannia.pdf (дата звернення: 21.11.2025).
2. Бондаренко Н. В. Цінності об’єднаної Європи та їх формування в Українській новій школі. *Science progress in European countries: new concepts and modern solutions*: papers of the 8th International Scientific Conference. (Stuttgart, July 12, 2019.) Ed. by L. Siebenberg. Stuttgart : ORT Publishing, 2019. P. 62–74.
3. Декларація принципів толерантності. URL: https://minio.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/25/international%20cooperation/Normatyvna%20baza/Deklaracija-tolerantnosti.pdf (дата звернення: 12.12.2025).
4. Інструменти демократичного розвитку школи : практичний посібник / [М. Рафальська, А. Донець, М. Мельникевич-Чорна, І. Сабор, Х. Чушак. Наукові редактори : М. Товкало (Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти), Т. Філіпенко (Гімназія м.

Курахово)] ; заг. ред О. Шинаровська. Європейський центр імені Вергеланда, 2019. 36 с. URL: https://surl.li/sdblsh (дата звернення: 12.12.2025).

5. Нова українська школа як складова інтеграції України в європейський освітній простір (індикатори успіху) [Електронний ресурс] / за ред. Г. М. Терещенко ; ДНУ «Інститут освітньої аналітики». Київ, 2023. 127 с.

6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Упоряд. : Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова, І. Коберник, В. Ковтунець, О. Макаренко, О. Малахова, Т. Нанаєва, Г. Усатенко, П. Хобзей, Р. Шиян / За заг. ред. М. Грищенко. 2016. 40 с. URL: https://surl.li/ubxwlj (дата звернення: 04.12.2025).

7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 31 жовт. 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення: 04.12.2025).

8. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів. Х. : Прапор, 2009. С. 621.

9. Рамка компетентностей для культури демократії : Том 1. Контекст, концепції та модель / [Переклад здійснено в рамках Програми підтримки освітніх реформ в Україні «Демократична школа» за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Норвегія та у співпраці з благодійною організацією «Центр освітніх ініціатив» (Львів) за фінансової підтримки Ради Європи]. Європейський центр ім. Вергеланда, 2018. 89 с. URL: https://rm.coe.int/rf-cdc-vol-1-/1680966746 (дата звернення: 04.12.2025).

10. Хартія основних прав Європейського Союзу. *Європейське право*. 2013. № 1–2. С. 294–304.

11. Ціннісні орієнтири сучасної української школи. Міністерство освіти і науки України, 2019. 63 с. URL: https://surl.li/oecqfo (дата звернення: 05.12.2025).

12. Цінність. Тлумачний словник української мови. URL: https://surl.li/emnnza (дата звернення: 04.12.2025)

ЗМ_2. МІСТ МІЖ СВІТАМИ: НЕЙРОМЕРЕЖА ТА ПЕДАГОГ

Актуальність модуля. Нейромережі вже доступні кожному. Але без повного уявлення про можливості, можна їх недооцінити або переоцінити. Чи готові ми до наступу штучного інтелекту? Як не втрапити до пастки недооцінювання швидкості його застосування, масштабів та можливих викликів? Чи зможуть потужно-божевільні технології опанувати геть усі людські навички та чим це загрожує, а, може, – навпаки?

Мета модуля: формування професійних компетенцій сучасного педагога для забезпечення впровадження Концепції розвитку штучного інтелекту в галузі освіти, ознайомлення з теоретичними відомостями та особливостями практичного застосування інструментів ШІ в педагогічній діяльності.

Завдання модуля:

- узагальнити педагогічний потенціал технології штучного інтелекту;
- апробувати різноманітні ідеї застосування інструментів ШІ у власній педагогічній діяльності.

Очікувані результати охоплюють:

- *знання й розуміння:*
- про переваги та можливості впровадження штучного інтелекту в освітній процес для активізації пізнавальної діяльності слухачів, мотивації до саморозвитку;
- здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій;
- *уміння:*
- ідентифікувати педагогічні інновації,
- обирати інструменти штучного інтелекту та підвищувати продуктивність навчання; застосовувати види наочності, які поліпшують концентрацію уваги; використовувати можливості інструментів ШІ для мотивації;
- *диспозиції (цінності, ставлення):*
- усвідомлення необхідності професійної мобільності та гнучкості,
- когнітивна гнучкість (сприймати нове, генерування інновацій).

Ключові поняття: нейромережа, Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні до 2030 року, інструменти штучного інтелекту.

Тематичний план модуля

1. Нейромережі в освіті. Роль учителя в епоху ШІ.
2. Огляд популярних інструментів ШІ для професійної діяльності педагога.

Зміст модуля за темами

Тема 1. Нейромережі в освіті. Роль учителя в епоху AI

Використання нейромереж передбачає використання алгоритмів машинного навчання для аналізу даних про навчання здобувачів освіти, щоб краще зрозуміти їхні потреби та виклики. Нейромережі можуть допомогти в адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти, прогнозуванні їхніх результатів та навіть у виявленні шаблонів, які можуть вказувати на потенційні проблеми або можливості для покращення.

Роль учителя в цьому контексті полягає в тому, щоб використовувати ці дані та прогнози для інформованого прийняття рішень про навчання. Педагоги можуть використовувати інформацію, отриману від нейромереж, для адаптації своїх занять, підтримки здобувачів освіти, які можуть мати труднощі, та стимулювання тих, хто готовий до більш високого рівня викликів. Вони також відіграють важливу роль у формуванні навичок критичного мислення, емоційного інтелекту та міжособистісного спілкування, які є важливими для успіху в сучасному світі.

Тема 2. Огляд популярних інструментів ШІ для професійної діяльності педагога

Сучасний світ переживає швидкий розвиток технологій, що впливає на всі сфери життя, зокрема освіту. Однією з найбільш пріоритетних галузей є інтеграція інструментів штучного інтелекту (ШІ) в освітній процес для покращення якості надання освітніх послуг. Генеративний ШІ не лише аналізує наявні дані, але й створює новий контент, що підвищує продуктивність, ефективність та креативність. Інструменти ШІ, такі як Sider, LanguageTool та Gamma, допомагають у навчанні, корекції правопису, граматики та стилю, а також у створенні презентацій. Використання цих інструментів сприяє збагаченню навчального процесу, розвитку мовних навичок, а також підвищенню мотивації здобувачів освіти.

Практична робота 2. Створення тестових завдань за допомогою ШІ.

Модульний контроль

1. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Штучний інтелект може

a) проводити моніторинг енергоспоживання, контроль безпеки

b) створювати індивідуальні траєкторії для навчання кожного здобувача освіти

c) оцінювати результати навчання і визначати сфери для його покращення

Правильна відповідь: усі.

Вага запитання: 1.

2. Тип: Істина/Хибність

Питання

Штучний інтелект дозволяє комп’ютерам навчатися на власному досвіді – обробляти великий обсяг даних і віднаходити закономірності; адаптуватися до заданих параметрів і виконувати ті завдання, які раніше були під силу лише людині.

Правильна відповідь: Так.

Вага запитання: 1.

3. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Нейромережі можуть бути використані в освітньому процесі для

a) аналізу даних про навчання

b) допомоги в адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб

c) виявлення шаблонів, які можуть вказувати на потенційні проблеми або можливості для покращення

Правильна відповідь: усі.

Вага запитання: 1.

4. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Роль учителя в контексті використання нейромереж в освітньому процесі полягає у

a) прогнозуванні

b) адаптації своїх уроків

c) стимулюванні тих здобувачів освіти, хто готовий до більш високого рівня викликів

Правильна відповідь: усі.

Вага запитання: 1.

5. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Оберіть принципи етичного використання штучного інтелекту в освіті

a) цілеспрямованість

b) захист даних

c) якість даних

d) прозорість

Правильна відповідь: цілеспрямованість та захист даних

Вага запитання: 1.

6. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

При використанні штучного інтелекту в освіті виникають етичні виклики

a) упередженість алгоритмів

b) конфіденційність даних

c) прозорість рішень

d) академічна доброчесність

Правильна відповідь: усі.

Вага запитання: 1.

Питання для самоперевірки:

1. Що таке штучний інтелект?
2. Як штучний інтелект може вплинути на освітній процес?
3. Які важливі кроки необхідно зробити назустріч технологіям?
4. Яку роль відіграє педагог у контексті використання штучного інтелекту в освіті?
5. Які етичні питання виникають при використанні штучного інтелекту в освіті?
6. Які є приклади успішного використання штучного інтелекту в освіті?
7. Які перспективи розвитку штучного інтелекту в освіті?
8. Які ресурси доступні для педагогівів, які хочуть використовувати штучний інтелект у своїй роботі?

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Візнюк Інесса Миколаївна, Буглай Наталя Михайлівна, Куцак Лариса Вікторівна, Поліщук Анна Сергіївна, Киливник Вікторія Вікторівна. Використання штучного інтелекту в освіті / URL: https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/3031
2. Аліна Синицька. Технології ШІ в освіті. Еволюція чи революція? / URL: https://ceit-blog.ucu.edu.ua/vykladannya/tehnologiyi-shi-ta-chatgpt-v-osviti-evolyutsiya-chy-revolyutsiya/
3. Надлюдський штучний інтелект. Як «воно» працює і до чого все йде / https://youtu.be/sUG-L87RxZs?si=-B0lXwKCLAEyI8QF
4. Генеративний штучний інтелект: що це чим відрізняється від традиційного і що з його допомогою можна генерувати / https://blog.colobridge.net/uk/2023/11/generative-artificial-intelligence-ua/
5. Канал Learn to Earn Global / URL: https://www.youtube.com/@learntoearnglobal
6. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні до 2030 року: [https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B

5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BB%20%D0%A8%D0%86.docx]
7. Стратегія розвитку освіти в Україні до 2030 року: [http://www.kharkivosvita.net.ua/files/Rozv_osviti.pdf]
8. Штучний інтелект в освіті: можливості та виклики: [https://www.youtube.com/live/AO4e4w7Rqlg?si=qGFOGACGwLnpQl1F]
9. Штучний інтелект в освіті: можливості, виклики та перші кроки великої адаптації: [https://life.pravda.com.ua/columns/2023/08/4/255650/]
10. Як ШІ впливає на систему освіти: [https://www.facerua.com/iak-shi-vplivaie-na-sistiemu-osviti/]
11. Технології доброчесного використання штучного інтелекту у сфері освіти і науки: [https://cuesc.org.ua/images/informlist/Maket_advanced_training_PSAU.pdf]
12. Ramazanov, S. K., A. I. Shevchenko, and E. A. Kuptsova. «Штучний інтелект і проблеми інтелектуалізації: стратегія розвитку, структура, методологія, принципи і проблеми»: [https://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:DnlXI9DclOoJ:scholar.google.com/+%D0%86%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96+%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97+%D0%B2+%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96:+%D1%88%D1%82%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9+%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82+%D1%8F%D0%BA+%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%B3%D0%BC%D0%B0&hl=uk&as_sdt=0,5&as_vis=1]
13. Еволюція штучного інтелекту (ШІ): Визначні моменти в історії та ...
14. Як ШІ впливає на систему освіти - ФЕЙСЕР
15. ШІ — не те, чим здається: вчені зробили дивовижне відкриття про роботу ...
16. Sider: ваш простий у користуванні помічник браузера AI - Sider
17. Sider: бічна панель ChatGPT + GPT-4o, Claude 3.5 & Gemini AI
18. Штучний інтелект у 2025: 17 ключових трендів розвитку штучного ...
19. Виклики та загрози використання інструментів ШІ
20. Етичні міркування використання ШІ в академічних цілях

Політика використання ШІ в закладі освіти: поради щодо розробки та ...

ЗМ_3. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИХОВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність модуля. Сучасний виховний процес вимагає впровадження інноваційних підходів, які відповідають запитам цифрового суспільства. Цифрові технології відкривають нові можливості для творчості, мотивації, співпраці та розвитку ключових компетентностей учнів. Проєктне навчання, арт-терапія, ігрові методи та використання віртуальної реальності стали дієвими інструментами виховання, що дозволяють створювати інтерактивне середовище, яке сприяє гармонійному розвитку особистості. Цей модуль спрямований на ознайомлення педагогів з сучасними інноваційними методами виховання із застосуванням цифрових технологій, що робить виховний процес цікавішим, актуальнішим та ефективнішим.

Мета модуля: сприяти професійному розвитку педагогів через формування знань, умінь і ціннісного ставлення до інноваційних методів виховання з використанням цифрових технологій

Завдання модуля:

– ознайомити із сучасними інноваційними методами виховання, орієнтованими на використання цифрових технологій;

– учити використовувати проєктне навчання, арт-терапію й ігрові технології у цифровому форматі;

- розвивати навички інтеграції цифрових технологій у виховний процес;
- формувати відповідальне та творче ставлення до цифровізації у вихованні.

Очікувані результати охоплюють:

- *знання й розуміння:*
- розуміння ролі інноваційних методів у вихованні сучасних учнів;
- ознайомлення із можливостями цифрових технологій у проєктному навчанні, арт-терапії й ігрових методів;
- знання способів інтеграції віртуальної реальності та творчих методик у виховну роботу;
- *уміння:*
- створювати та реалізовувати проєктні завдання у цифровому середовищі;
- використовувати цифрові засоби для арт-терапії та творчої діяльності;
- застосовувати ігрові технології й елементи віртуальної реальності у вихованні;
- *диспозиції (цінності, ставлення):*
- усвідомлення значення творчого підходу у виховному процесі;
- толерантне ставлення до різних форм цифрової взаємодії;
- прагнення до постійного професійного розвитку у сфері цифрових інновацій.

Ключові поняття: проєктне навчання, арт-терапія, ігрові технології, віртуальна реальність.

Тематичний план модуля

1. Методи проєктного навчання у цифровому форматі
2. Арт-терапія та цифрові засоби у виховному процесі
3. Ігрові методи та віртуальна реальність у вихованні

Зміст модуля за темами

Тема 1. Методи проєктного навчання у цифровому форматі

Проєктне навчання – це інноваційний метод, що передбачає активну діяльність учнів у процесі дослідження та вирішення проблем, метою якого є сприяння підвищенню особистої впевненості у кожного учасника проєкту. У цифровому форматі цей метод отримує нові можливості завдяки сучасним технологіям, що сприяють колективній роботі, ефективній комунікації й інтеграції різних форматів подання інформації. Цифрове проєктне навчання відкриває широкі можливості для активної та продуктивної діяльності учнів. Використання онлайн-інструментів не лише спрощує організацію роботи, а й сприяє залученню молоді до вирішення соціальних, екологічних і громадських проблем.

Зміст теми зосереджений на проєктному навчанні як інноваційному методі виховання, що дозволяє формувати в учнів відповідальність, креативність і співпрацю. Розглядаються цифрові платформи (Trello, Google Workspace), які спрощують планування та реалізацію проєктів. Слухачі дізнаються, як організовувати групові проєкти, інтегрувати цифрові ресурси для збору даних і презентувати результати в інтерактивних форматах.

Тема 2. Арт-терапія та цифрові засоби у виховному процесі

Арт-терапія – це методика, що допомагає учням виражати свої емоції та розвивати творчий потенціал через мистецтво. Використання цифрових засобів у арт-терапії відкриває нові можливості для виховного процесу, роблячи його більш доступним, інтерактивним і персоналізованим.

У різних країнах існують різні моделі арт-терапії. Важливо відзначити, що дана методика не має протипоказань і обмежень. Вона застосовується майже всіма напрямами психотерапії. Знайшла вона також досить широке застосування в педагогіці, соціальній роботі і навіть у бізнесі. Арт-терапія будь-якій людині дає можливість виразити свій внутрішній світ через творчість.

У цій темі розглядається роль арт-терапії як засобу емоційного розвитку та самовираження учнів. Слухачі ознайомляться із цифровими інструментами для творчої діяльності як-от Canva, Tayasui Sketches, онлайн-платформами для створення колажів і

візуальних історій. Особливу увагу приділено впливу творчої діяльності на зниження стресу та створення сприятливого виховного середовища.

Тема 3. Ігрові методи та віртуальна реальність у вихованні

Сучасні технології відкривають нові можливості для виховного процесу, зокрема через використання ігрових методів і віртуальної реальності (VR). Гейміфікація допомагає підвищити мотивацію учнів, розвивати креативність та критичне мислення, а VR дозволяє занурити дітей у новий інтерактивний світ для здобуття практичного досвіду.

Тема висвітлює можливості ігрових технологій і віртуальної реальності у формуванні мотивації та залученості учнів у виховний процес. Розглядаються платформи для гейміфікації (Kahoot, Quizizz), а також інтеграція VR-технологій для створення інтерактивних виховних заходів. Слухачі дізнаються про переваги ігрового навчання та його вплив на розвиток соціальних і громадянських компетентностей.

Практична робота 3. Цифрові інструменти у роботі заступника директора з виховної роботи.

Модульний контроль

1. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які переваги проєктного навчання у цифровому форматі?

a) формування співпраці між учнями;

b) виключення ролі вчителя у виховному процесі;

c) індивідуалізація роботи учнів;

d) використання сучасних цифрових платформ.

Правильна відповідь: a, c, d.

Вага запитання: 1.

2. Тип: Істина/Хибність

Питання

Арт-терапія сприяє розвитку лише художніх здібностей учнів.

Правильна відповідь: Ні.

Вага запитання: 1.

3. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які цифрові інструменти можна використовувати для арт-терапії?

a) Canva;

b) Tayasui Sketches;

c) Microsoft Excel;

d) онлайн-платформи для створення колажів.

Правильна відповідь: a, b, d.

Вага запитання: 1.

4. Тип: Істина/Хибність

Питання

Віртуальна реальність може бути використана для створення інтерактивних виховних заходів.

Правильна відповідь: Так.

Вага запитання: 1.

5. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які платформи використовуються для гейміфікації виховного процесу?

a) Kahoot;

b) Zoom;

c) Quizizz;

d) Google Docs.

Правильна відповідь: a, c.

Вага запитання: 1.

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає основна мета проєктного навчання?
2. Які цифрові платформи сприяють ефективному виконанню проєктів?
1. Як проєктне навчання впливає на розвиток соціальних компетентностей учнів?
2. Як арт-терапія впливає на емоційний розвиток учнів?
3. Які цифрові інструменти дозволяють інтегрувати арт-терапію у виховний процес?
4. Чому важливо використовувати творчі методи у вихованні?
5. Які переваги ігрових методів у вихованні?
6. Як можна інтегрувати VR-технології у виховну діяльність?
7. Які платформи для гейміфікації допомагають зробити виховний процес інтерактивним?

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Биков В. Ю. Моделі організації цифрового освітнього середовища: монографія / В. Ю. Биков. – Київ: Атіка, 2019. – 280 с.
2. Гонтарова Н. О. Гейміфікація у вихованні: новітні підходи / Н. О. Гонтарова. – Харків: Ранок, 2021. – 124 с.
3. Ковальчук В. І. Інтерактивні технології в освіті: практичний посібник / В. І. Ковальчук. – Львів: Світ, 2020. – 156 с.
4. Концепція нової української школи. – Київ: МОН України, 2016. *(Доступно онлайн: https://mon.gov.ua)*
5. Мельник О. П. Використання цифрових інструментів у вихованні / О. П. Мельник. – Київ: Генеза, 2021. – 168 с.
6. Назаренко Г. І. Арт-терапія у виховному процесі: методичний посібник / Г. І. Назаренко. – Київ: Генеза, 2018. – 112 с.
7. Сучасні технології у виховній діяльності: збірник статей. – Київ: Педагогічна думка, 2020. – 144 с.
8. Цифрова грамотність для вчителів: збірник статей. – Київ: Освіта, 2020. – 140 с.
9. Щербакова Л. В. Інноваційні методи виховання: теорія і практика / Л. В. Щербакова. – Дніпро: Інновація, 2021. – 198 с.

ЗМ_4. ПРАКТИКА ВИХОВАННЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО РЕАЛЬНИХ ЗМІН

Актуальність модуля. Сучасна система освіти потребує оновлених підходів до виховання, які відповідають викликам XXI століття: цифровізації суспільства, глобалізації, формування громадянської свідомості, сталого розвитку, а також морально-етичних цінностей. Виховання має перейти від теоретичного обґрунтування до практичних змін, які враховують потреби сучасного учня, громади та суспільства загалом. Модуль покликаний надати педагогам інструменти для побудови ефективного виховного процесу, заснованого на теорії, проте спрямованого на практичні досягнення.

Мета модуля: формування професійних компетенцій сучасного педагога у сфері організації виховного процесу, орієнтованого на реальні зміни в поведінці, ставленні та ціннісних орієнтирах учнів.

Завдання модуля:

– ознайомити із сучасними підходами до формування ключових компетентностей у процесі виховання;
– сприяти засвоєнню інноваційних методик організації виховної діяльності;
– забезпечити практичними інструментами для реалізації виховних програм.

Очікувані результати охоплюють:

- *знання й розуміння:*

− сучасних концепцій виховання, у тому числі гуманістичного, ціннісно орієнтованого та компетентнісного підходів;

− практичних інструментів, методик і технологій, які забезпечують ефективність виховного процесу;

- *уміння:*

− використовувати інноваційні технології для організації виховної роботи;

- упроваджувати в практику виховання моделі, які сприяють формуванню соціальних і громадянських компетентностей;

- *диспозиції (цінності, ставлення):*

− усвідомлення значення виховання як основного засобу формування морально-етичних цінностей учнів;

− формування позитивного ставлення до професійного розвитку у сфері виховання.

Ключові поняття: ціннісно орієнтоване виховання, ключові компетентності, інноваційні методики.

Тематичний план модуля

1. Виховні практики для формування ключових компетентностей
2. Сучасні методики виховної роботи

Зміст модуля за темами

Тема 1. Виховні практики для формування ключових компетентностей

Виховання в сучасному світі має сприяти розвитку не лише когнітивних навичок учнів, а й їхніх соціальних та емоційних компетентностей. Формування таких важливих якостей, як емоційний інтелект, здатність до саморегуляції та відповідального вибору, є основними завданнями сучасної виховної роботи. Виховні практики, що сприяють розвитку цих компетентностей, допомагають учням адаптуватися до мінливих умов сучасного світу й ефективно взаємодіяти з іншими людьми.

Тема розкриває значення ключових компетентностей, визначених сучасними освітніми стандартами, як-от соціальна, громадянська, екологічна та підприємницька. Слухачі матимуть можливість дослідити, як виховний процес може сприяти розвитку критичного мислення, відповідальності, креативності та комунікативних навичок. Особливий акцент зроблено на реальних прикладах упровадження компетентнісного підходу у виховну діяльність, таких як організація волонтерських ініціатив, дебати, екологічні акції й інші освітні проєкти. Тема пропонує практичні інструменти та методи, які допоможуть педагогам інтегрувати компетентнісний підхід у свою роботу, а також надає рекомендації для подолання можливих викликів у його реалізації.

Тема 2. Сучасні методики виховної роботи

Сучасні методики виховної роботи ґрунтуються на інтерактивних методах, що сприяють активній участі учнів у виховному процесі. Це дозволяє не тільки передавати знання, але й розвивати соціальні, емоційні та креативні компетентності учнів. Використання таких методик як креативні майстерні, тренінги, дебати, арт-терапія, сприяє розвитку учнів як самостійних, критичних і відповідальних особистостей.

Пропонована тема знайомить слухачів із сучасними методиками, які дозволяють зробити виховний процес інноваційним та ефективним. Вона охоплює інтерактивні, ігрові, фасилітаційні та рефлексивні методи, а також демонструє, як цифрові технології можуть слугувати інструментом виховної діяльності. Значна увага приділяється побудові партнерства між учнями, педагогами та батьками, яке стає основою успішного виховання. Учасники дізнаються про способи рефлексії, оцінювання результативності виховної роботи та про адаптацію підходів до потреб різноманітного учнівського середовища. Практична частина включає вправи для розвитку емоційного інтелекту, творчості та командної роботи, які педагоги зможуть легко використовувати у своїй діяльності

Практична робота 4. Виховні практики у роботі заступника директора з виховної роботи.

Модульний контроль

1. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які з наведених компетентностей належать до ключових компетентностей сучасної освіти?

a) громадянська компетентність;

b) технічні знання з інженерії;

c) екологічна грамотність;

d) критичне мислення.

Правильна відповідь: a, c, d.

Вага запитання: 1.

2. Тип: Істина/Хибність

Питання

Ключові компетентності можуть бути сформовані лише у межах уроків, а виховний процес на них не впливає.

Правильна відповідь: Ні.

Вага запитання: 1.

3. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які сучасні методики ефективні для виховної роботи?

a) ігрові методи;

b) авторитарне виховання;

c) фасилітаційні технології;

d) інтерактивні методики.

Правильна відповідь: a, c, d.

Вага запитання: 1.

4. Тип: Істина/Хибність

Питання

Використання цифрових технологій у вихованні сприяє зацікавленню учнів і покращенню результатів виховної роботи.

Правильна відповідь: Так.

Вага запитання: 1.

5. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Що включає інклюзивний підхід у вихованні?

a) адаптацію методик до потреб кожного учня;

b) ігнорування відмінностей учнів;

c) розвиток толерантності та поваги до різноманіття;

d) використання уніфікованих підходів для всіх.

Правильна відповідь: a, c.

Вага запитання: 1.

Питання для самоперевірки:

1. Що таке ключові компетентності, і чому вони є важливими у виховному процесі?

2. Як через виховні заходи можна розвивати в учнів громадянську й екологічну компетентності?

3. Назвіть приклади виховних практик, які сприяють розвитку критичного мислення та командної роботи.

4. Які труднощі можуть виникати під час впровадження компетентнісного підходу у вихованні, і як їх можна подолати?

5. У чому переваги інтерактивних методик у порівнянні з традиційними підходами

до виховання?

6. Як використання цифрових технологій може покращити ефективність виховного процесу?

7. Яким чином інклюзивний підхід сприяє створенню комфортного виховного середовища для всіх учнів?

8. Як оцінити результативність виховної роботи та врахувати зворотний зв'язок від учнів і батьків?

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Бех І. Д. Виховання особистості: підручник / І. Д. Бех. – Київ: Либідь, 2003. – 344 с.
2. Демченко І. О. Інноваційні методи виховної роботи: навчально-методичний посібник / І. О. Демченко. – Харків: Ранок, 2018. – 128 с.
3. Ковальчук В. І. Інноваційні технології у вихованні: практичний посібник для педагогів / В. І. Ковальчук. – Львів: Світ, 2020. – 156 с.
6. Концепція нової української школи. – Київ: МОН України, 2016. – 38 с. (Доступно онлайн: https://mon.gov.ua)
7. Назаренко Г. І. Інтерактивні методи виховної роботи: методичні рекомендації / Г. І. Назаренко. – Київ: Освіта, 2017. – 102 с.
8. Шкільне виховання у контексті сучасності. Збірник наукових статей / За редакцією О. В. Савченко. – Київ: Педагогічна думка, 2019. – 312 с.
9. Щербакова Л. В. Компетентнісний підхід у вихованні: теорія і практика / Л. В. Щербакова. – Дніпро: Інновація, 2021. – 198 с.

ЗМ_5. ВИХОВАННЯ У ПОСТУПІ ДО ФОРМУВАННЯ НАСКРІЗНИХ УМІНЬ

Актуальність модуля. Сучасна освіта функціонує в умовах швидких суспільних, технологічних і культурних змін, що зумовлює потребу у переосмисленні підходів до виховання здобувачів освіти. Концепція Нової української школи визначає наскрізні вміння як ключову умову формування компетентної, відповідальної та соціально активної особистості.

У цьому контексті виховання перестає бути окремим напрямом освітньої діяльності й набуває інтегрованого характеру, проникаючи в усі освітні галузі та педагогічні практики. Педагог потребує оновлених знань і практичних інструментів для цілеспрямованого формування критичного мислення, комунікації, співпраці, емоційного інтелекту, відповідальності та громадянської свідомості учнів.

Запропонований модуль є актуальним, оскільки спрямований на розвиток професійної готовності педагогів до реалізації виховного потенціалу освітнього процесу в поступі до формування наскрізних умінь.

Мета модуля: Формування та вдосконалення професійних компетентностей педагогів щодо планування, організації та реалізації виховної діяльності, спрямованої на системне формування наскрізних умінь здобувачів освіти в освітньому процесі..

Завдання модуля:

- Ознайомити педагогів з теоретичними засадами та нормативно-правовими орієнтирами формування наскрізних умінь у сучасній освіті.
- Розкрити виховний потенціал навчальних предметів, освітніх галузей і позаурочної діяльності у формуванні наскрізних умінь.
- Розвинути навички проєктування виховних практик, спрямованих на розвиток критичного мислення, комунікативності, співпраці, емоційної грамотності та громадянської відповідальності учнів.

Очікувані результати охоплюють:

- *знання й розуміння:*

− сутності поняття «наскрізні уміння», їх ролі у формуванні компетентної особистості здобувача освіти;;

− сучасних підходів до виховання як наскрізного процесу, інтегрованого в освітню діяльність;

- *уміння:*
- проєктувати та реалізовувати виховні практики, спрямовані на формування наскрізних умінь у межах навчальних занять і позаурочної діяльності;
- нтегрувати виховні цілі у зміст навчальних предметів та освітніх проєктів
- *диспозиції (цінності, ставлення):*

− усвідомлення цінності виховання як ключового чинника розвитку особистості та громадянського становлення учнів;

− готовність до педагогіки партнерства, поваги до особистості дитини та підтримки її суб'єктності.

Ключові поняття: наскрізні вміння, компетентнісний підхід, моніторинг, інтерактивні технології.

Тематичний план модуля

1. Наскрізні вміння в компетентнісно орієнтованій освіті
2. Виховання у поступі до формування наскрізних умінь.
3. Моніторинг якості формування наскрізних вмінь.

Зміст модуля за темами

Тема 1. Наскрізні вміння в компетентнісно орієнтованій освіті

Наскрізні вміння (м'які навички) в Новій українській школі (НУШ) – це універсальні навички, які пронизують усі навчальні предмети та забезпечують здобувачам освіти здатність успішно навчатися і жити в сучасному світі. Фактично – це ті навички, які з одного боку дозволяють якісно опановувати навчальні предмети, а з іншого формуються саме через вивчення предметів і дозволяють бути успішними протягом всього життя.

Тема 2: Виховання у поступі до формування наскрізних умінь.

Набуття учнями наскрізних умінь можливе за умов застосування на уроках та у позаурочній діяльності відповідно форм, методів, засобів і технологій, які інтегрують формування ключових компетентностей та розвиток наскрізних умінь для забезпечення взаємозв'язку навчальних результатів із особистісними якостями і здібностями учнів, необхідними для їхнього життєвого успіху. Ефективними тут є ті форми й види діяльності учнів, які забезпечують їхню постійну залученість, взаємодію, різноманітну інтерактивну комунікацію, творче виконання завдань, дослідження та розв'язання проблем, прийняття рішень тощо.

Тема 3. Моніторинг якості формування наскрізних вмінь

Відстеження та аналіз досягнень наскрізних умінь є доволі складним завданням, адже на сьогоднішній день немає чітко визначених критеріїв та створеного загальноприйнятого інструментарію. Разом із тим, є певний досвід подібних досліджень, який можна взяти за основу.

Практична робота 5. Актуалізація формування наскрізних умінь у виховному процесі.

Модульний контроль

1. «soft skills» є аналогом україномовного поняття…

a) Компетентності
b) М'які навички
c) Предметні компетентності

Правильна відповідь: b.

Вага запитання: 1.

2. Динамічна сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, особистісних якостей і цінностей, яка визначає здатність людини успішно здійснювати професійну, навчальну або іншу діяльність це …

a) Компетентність

b) Здатність навчатись упродовж життя
c) Світогляд

Правильна відповідь: a.
Вага запитання: 1.

3. Яким органом державної влади затверджено Державний стандарт базової середньої освіти?

a) Міністерство освіти і науки України
b) Верховна Рада України
c) Кабінет Міністрів України

Правильна відповідь: c.
Вага запитання: 1.

4. Визначте роль наскрізних умінь у компетентнісно орієнтованій освіті (оберіть всі правильні варіанти)

a) Забезпечують інтеграцію навчального змісту між галузями (наприклад, історія + громадянська освіта + медіаграмотність)
b) Формують життєві компетентності – здатність діяти в реальних ситуаціях
c) Орієнтують освіту на цінності, дію та відповідальність, а не лише на засвоєння знань
d) Є основою для створення міжгалузевих проєктів, дослідницької діяльності, громадянських ініціатив учнів

Правильна відповідь: усі.
Вага запитання: 1.

5. За змістом форми виховної роботи поділяються на:

a) Проєктні та групові
b) Інтерактивні та ігрові
c) Колективні та проєктні

Правильна відповідь: b.
Вага запитання: 1.

Питання для самоперевірки:

1. Яким нормативно-правовим документом затверджено перелік ключових компетентностей за освітніми галузями?
2. Які наскрізні вміння визначено для всіх компетентностей?
3. Визначте роль наскрізних вмінь в компетентснісно орієнтованому освітньому просторі.
4. Які форми виховної роботи у формуванні наскрізних вмінь ви знаєте?
5. Які методи виховної роботи у формуванні наскрізних вмінь ви знаєте?
6. Перелічіть інструментарій моніторингу ефективності формування наскрізних умінь?
7. Які методи дослідження сформованості наскрізних умінь ви знаєте?

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. Ключові компетентності та ключові життєві навички в контексті викликів сучасного світу. Матеріали ІІ Міжнародного симпозіуму освіта і здоров’я підростаючого покоління 24–26 квітня 2018 р. С. 13–18.
2. Державний стандарт базової середньої освіти. Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text.
3. Закон України «Про освіту» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38–39, ст.380. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text.

4. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування / К.О. Коваль // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – Бер 2015. –№ 2. – с. 162-167.
5. Концепція Нової української школи. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/novaukrayinskashkola.

Додаток 2.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання.

Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою.

Поточне оцінювання: передбачає аналіз виконання практичних робіт під час опрацювання модулів.

Підсумкове оцінювання**:** середній бал 5 практичних робіт і випускної роботи.

Система балів: максимальна кількість балів – 100, прохідний бал – 75.

Підсумковий бал виводиться шляхом розрахунку середнього арифметичного значення за практичні роботи та випускну роботу.

Формула виведення підсумкового балу:

Загальний бал: (ПР1+ПР2+ПР3+ПР4+ПР5+ВР):6=

Де:

$ПР_1$ – оцінка за практичну роботу №1 (від 0 до 100);

$ПР_2$ – оцінка за практичну роботу №2 (від 0 до 100);

$ПР_3$ – оцінка за практичну роботу №3 (від 0 до 100);

$ПР_4$ – оцінка за практичну роботу №4 (від 0 до 100);

$ПР_5$ – оцінка за практичну роботу №5 (від 0 до 100);

ВР – оцінка за випускну роботу (від 0 до 100).

Підсумкова шкала: **90–100** – відмінно;

75–89 – добре;

60–74 – задовільно;

0–59 – незадовільно (не зараховано).

Для отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації загальний середній бал має бути не нижче ***60*** *з обов'язковим виконанням випускної роботи, проходженням вхідного та вихідного контролів.*

Додаток 3.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

Практична робота 1 (після опрацювання модуля 1).

Тема. **Кейс-моделювання: цінність у дії.**

Мета: розробити алгоритм реалізації конкретної європейської цінності у повсякденній діяльності закладу освіти.

Інструкція:

Оберіть **одну** європейську цінність зі списку (наприклад: *повага до гідності, рівність, свобода або академічна доброчесність*) та опишіть модельну ситуацію за схемою:

№	Кроки	Опис
1.	**Цінність**	назва
2.	**Подія/Ситуація**	опишіть одну конкретну дію (це може бути проведення педради, розмова з учнем, організація заходу чи управлінське розпорядження), через яку ця цінність проявляється на практиці
3.	**Очікуваний результат**	Як це змінить ставлення учасників освітнього процесу (учнів, колег або батьків)

Приклад універсальної відповіді:

1. Цінність. *Свобода вибору.*

2. Ситуація. *Надання учням (або вчителям на педраді) можливості самостійно обрати формат підсумкової звітності або форму проведення заходу з кількох запропонованих варіантів.*

3. Результат. *Підвищення відповідальності за свій вибір та зростання рівня суб'єктності.*

Критерії оцінювання виконання завдання

№	Критерій оцінювання	Параметри оцінки	Макс. бали
1	Ціннісний фокус	Чітка відповідність ситуації обраній європейській цінності (не підмінено іншими поняттями).	40
2	Конкретність	Замість загальних фраз («ми маємо бути добрими») описано конкретну дію чи прийом.	30
3	Орієнтація на результат	Логічне обґрунтування того, як ця дія впливає на формування ціннісних орієнтирів у закладі.	30
РАЗОМ			**100**

Шкала характеристик виконання завдання

90–100 балів (відмінно). Завдання виконано влучно, ситуація реалістична, простежується глибоке розуміння ціннісного підходу.

75–89 балів (добре). Ситуація описана зрозуміло, але результат сформульовано дещо
загально.

60–74 бали (задовільно). Завдання виконано формально, описана ситуація лише опосередковано стосується обраної цінності.

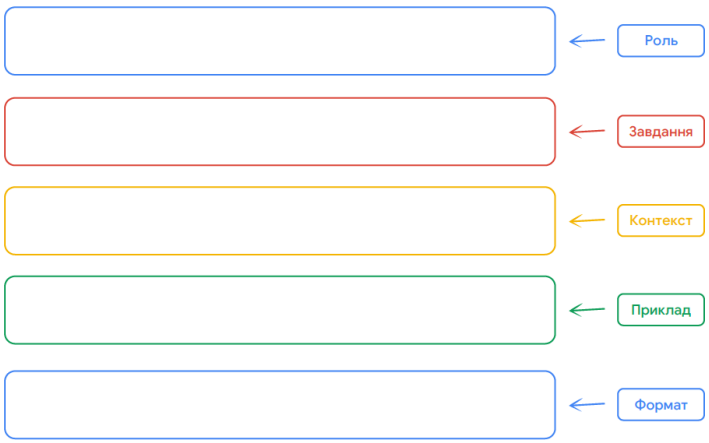
менше 60 балів (незадовільно). Завдання потребує доопрацювання.

Практична робота 2 (після опрацювання модуля 2).

Тема. Створення тестових завдань за допомогою ШІ.

Мета: навчитися формулювати ефективні запити (промпти) до генеративного штучного інтелекту за структурною моделлю для отримання якісних тестових завдань, що відповідають тестологічним вимогам.

Завдання: Розробіть деталізований запит (промпт) для ШІ, щоб згенерувати тестові запитання до обраної вами теми уроку. Запит має містити чіткі інструкції щодо структури тесту та має бути побудований за схемою

Алгоритм виконання

Оберіть предмет і тему уроку.

Сформулюйте складові промпту за наведеною схемою:

- роль: оберіть для ШІ відповідну роль (експерт, методист, учитель тощо);
- завдання: чітко опишіть, що потрібно зробити (створити тест);
- контекст: укажіть цільову аудиторію, тему, рівень складності, кількість питань. Важливо в цьому блоці обов'язково зазначити вимоги до структури питання (наявність контексту, умови, правильної відповіді та якісних дистракторів);
- приклад: наведіть приклад (референс) одного ідеального тестового питання бажаного формату;
- формат: укажіть, у якому вигляді хочете отримати відповідь (таблиця, список тощо).

Формат виконання: документ MS Word або PDF (обсяг до 1 сторінки).

Критерії оцінювання виконання завдання

№	Критерій оцінювання	Параметри оцінювання	Макс. бали
1	Структура промпту (за схемою)	Запит містить усі 5 обов'язкових блоків: роль (хто виконує), завдання (дія), контекст (деталі), приклад (референс), формат (вигляд результату).	25

		За відсутність кожного блоку знімається 5 балів.	
2	Врахування тестологічних вимог	У частині «Контекст» або «Завдання» чітко прописано вимогу створити: вступний контекст до питання, чітку умову, правильну відповідь, дистрактори (з поясненням, що вони мають бути правдоподібними, але неправильними).	35
3	Якість та логіка «Прикладу»	Наданий у промпті приклад є коректним, відповідає темі та демонструє ШІ бажану складність і структуру (містить і контекст, і дистрактори).	20
4	Деталізація та ясність	Запит сформульовано грамотно, без двозначностей. Указано цільову аудиторію (клас/вік) та тему уроку.	20
Разом			**100**

Шкала характеристик виконання завдання

90–100 балів (відмінно). Слухач/слухачка розробив бездоганний промпт, використавши всі елементи схеми. Особливу увагу приділено якості дистракторів та контексту питань. Наданий приклад ідеально ілюструє очікуваний результат.

75–89 балів (добре). Промпт структурований, схема дотримана, але є незначні недоліки в деталізації (наприклад, слабкий опис вимог до дистракторів або недостатньо чіткий приклад).

60–74 бали (задовільно). Завдання виконано частково. Деякі елементи схеми (наприклад, «Роль» або «Формат») пропущені або сформульовані дуже поверхнево. Вимоги до тестології (дистрактори/контекст) прописані нечітко.

0–59 балів (незадовільно). Промпт не відповідає схемі, відсутня логічна структура. Не враховано ключові вимоги завдання (немає згадки про дистрактори, структуру питання). Робота не виконана або виконана недбало.

Практична робота 3 (після опрацювання модуля 3)

Тема. Цифрові інструменти у роботі заступника директора з виховної роботи.

Мета: удосконалення професійних компетентностей заступників директора з виховної роботи щодо усвідомленого, ефективного та безпечного використання цифрових платформ і онлайн-ресурсів для планування, організації, реалізації та моніторингу виховної діяльності в закладі освіти, а також для підвищення її якості, інноваційності та залученості учасників освітнього процесу.

Завдання: поділіться прикладом використання **однієї з розглянутих у матеріалах модуля** цифрових платформ та інструментів, де створюєте інтерактивні завдання. У відповіді обов’язково зазначте, яку саме платформу чи ресурс використовуєте. Надайте покликання на одне зі створених Вами завдань (вікторина, квест, інтерактивний музей тощо) і **доступ до нього**.

Формат виконання*:* документ MS Word з описом інтерактивного завдання (тема заходу, до якого створене завдання; мета заходу; форма – вікторина, квест, інтерактивна гра; покликання на платформу чи ресурс, де розміщено завдання).

Критерії оцінювання виконання завдання

№	Критерій оцінювання	Параметри оцінювання	Макс. бали
1	Відповідність теми заходу виховним завданням	Тема заходу є актуальною, відповідає напрямам виховної роботи закладу освіти, віковим особливостям здобувачів освіти та ціннісним орієнтирам сучасної освіти.	15
2	Чіткість і коректність формулювання мети заходу	Мета сформульована зрозуміло, логічно, узгоджується з темою заходу та спрямована на досягнення конкретних виховних результатів (ціннісних, соціальних, громадянських, патріотичних тощо).	30
3	Доцільність використання цифрового ресурсу/ платформи	Обраний цифровий інструмент або платформа відповідає формі та змісту заходу, є функціональною, зручною у використанні та сприяє реалізації виховних завдань.	35
4	Рівень цифрової та педагогічної культури	Робота демонструє розуміння етичних, безпекових і педагогічних аспектів використання цифрових інструментів у виховній діяльності.	20
Разом			**100**

Шкала характеристик виконання завдання

90–100 балів (відмінно). Завдання виконано з урахуванням усіх критеріїв оцінювання: тема заходу відповідає виховним завданням, мета сформульована чітко та коректно, використання цифрових ресурсів є доцільним, слухач/слухачка демонструє високий рівень цифрової та педагогічної культури.

75–89 балів (добре). Тема заходу відповідає виховним завданням, але мета сформульована дещо загально, рівень цифрової та педагогічної культури – достатній.

60–74 бали (задовільно). Завдання виконано формально, тема заходу частково відповідає виховним завданням, використання цифрових ресурсів не завжди доцільне, рівень цтфрової культури – задовільний.

менше 60 балів (незадовільно). Завдання потребує доопрацювання.

Практична робота 4 (після опрацювання модуля 4).

Тема. Виховні практики у роботі заступника директора з виховної роботи.

Мета: сформувати у слухачів уміння переносити інноваційні ідеї виховання в конкретні управлінські та педагогічні дії, адаптовані до контексту власного закладу освіти.

Завдання: оберіть одну актуальну виховну потребу свого закладу; визначте одну ідею/прийом/ підхід, з якими ознайомились під час опрацювання модуля; сформулюйте конкретну дію, яку можна реалізувати протягом найближчого місяця. У відповіді обов’язково зазначте, які переваги та недоліки Ви помітили, упроваджуючи цю технологію у виховну діяльність. Надайте кілька порад колегам з використання цієї технології.

Формат виконання: текстовий варіант (документ MS Word), структурована таблиця, презентаційний слайд з коментарем.

Шаблон відповіді

Актуальна виховна потреба/проблема:	Виховна практика, яка може допомогти: (назва або короткий опис)	Мій один крок (що саме зроблю)	Коли і з ким це буде реалізовано (термін + учасники)	Як зрозумію, що це спрацювало (1 проста ознака)

Критерії оцінювання виконання завдання

№	Критерій оцінювання	Параметри оцінювання	Макс. бали
1	Визначення реальної виховної проблеми	Проблема/потреба сформульована чітко, пов’язана з реальним життям закладу	20
2	Зв'язок із матеріалом модуля	Чітко простежується використання ідеї/підходу, розглянутого під час опрацювання матеріалу	20
3	Конкретність запропонованої дії	Дія конкретна; зрозуміло що, коли і з ким буде зроблено	20
4	Реалістичність і здійсненність	Дія реалістична, не потребує додаткових ресурсів, можлива в зазначені терміни	20
5	Ознака результативності	Визначена хоча б одна конкретна ознака успіху	20
Разом			**100**

Шкала характеристик виконання завдання

90–100 балів (відмінно). Завдання виконано з урахуванням усіх критеріїв оцінювання: визначено реальну виховну проблему, простежується зв'язок із матеріалом модуля, запропонована дія є конкретною, реалістичною та здійсненною, визначено щонайменше одну конкретну ознаку успіху.

75–89 балів (добре). Виховна проблема є реальною, зв'язок із запропонованим матеріалом простежується частково, реалістичність і здійсненність викликають сумніви, визначено ознаку результативності.

60–74 бали (задовільно). Завдання виконано формально, обрано ідею/підхід не зазначені в матеріалах модуля, дія не потребує додаткових ресурсів, наявна формальна ознака результативності.

менше 60 балів (незадовільно). Завдання потребує доопрацювання.

Практична робота 5 (після опрацювання модуля 5)

Тема. Актуалізація формування наскрізних умінь у виховному процесі.

Мета: навчитися обирати оптимальні форми та методи щодо формування наскрізних умінь здобувачів освіти.

Завдання: Заповніть таблицю

Наскрізне вміння	Форма виховної роботи	Метод виховної роботи	Короткий опис виховного процесу	Метод дослідження ефективності

Формат виконання: документ MS Word або PDF (обсяг до 1 сторінки).

Критерії оцінювання виконання завдання

№	Критерій оцінювання	Параметри оцінювання	Макс. бали
1	Оптимальність вибору форми та методу виховної роботи	Форми та методи виховної роботи оптимально підібрані та дають можливість формувати обране наскрізне вміння.	40
2	Чіткість та логічність опису виховного процесу	Чітко, логічно та структуровано описано виховний процес із застосуванням обраних форм та методів виховного впливу. Чітко простежується формування обраного наскрізного вміння	30
3	Оптимальність вибору методології моніторингу	Обраний метод моніторингового дослідження рівня сформованості наскрізного вміння відповідає вимогам.	30
Разом			**100**

Шкала характеристик виконання завдання

90–100 балів (відмінно). Слухач/слухачка повністю заповнив(ла) таблицю, усі графи повністю відповідають умовам формування обраного наскрізного вміння.

75–89 балів (добре). Таблиця повністю заповнена, проте окремі елементи не повністю розкривають потенціал можливостей формування обраного наскрізного вміння.

60–74 бали (задовільно). Завдання виконано частково. Пропущено окремі графи таблиці.

0–59 балів (незадовільно). Робота не виконана або виконана недбало. Пропущено 2 чи більше графи таблиці, відсутній зв'язок між обраним наскрізним умінням і формами та методами виховного впливу тощо.

ПИТАННЯ ВХІДНОГО/ВИХІДНОГО КОНТРОЛЮ

1. Тип: Множинний вибір – Єдина відповідь

Питання

Чи означає впровадження європейських цінностей в освіту повну відмову від національних педагогічних традицій:

а) так;

б) ні.

Правильна відповідь: б.

2. Тип: Множинний вибір – Єдина відповідь

Питання

Педагог може вважатися провідником європейських цінностей лише за умови проведення спеціальних виховних годин на цю тему:

а) так;

б) ні.

Правильна відповідь: б.

3. Тип: Множинний вибір – Множинна відповідь

Питання

Що із запропонованого **не** відноситься до принципу «поваги до людської гідності» в управлінській та педагогічній діяльності?

а) публічне оголошення рейтингу успішності учнів із критичними зауваженнями;

б) залучення вчителів до прийняття рішень щодо розвитку закладу;

в) конфіденційність при обговоренні особистих проблем дитини або працівника;

г) використання авторитарного стилю спілкування для підтримання дисципліни.

Правильна відповідь: а, г.

4. Тип: Множинний вибір – Множинна відповідь

Питання

Які дії педагога/керівника **не** відповідають принципу «свободи вибору та демократії» в освітньому процесі?

а) безальтернативне призначення старости класу або голови методичного об’єднання;

б) надання учням можливості обирати рівень складності домашнього завдання;

в) вимога дотримуватися єдиного шаблону при виконанні творчого проєкту;

г) спільне обговорення та прийняття «Кодексу етики» закладу.

Правильна відповідь: а, в.

5. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Штучний інтелект може

а) проводити моніторинг енергоспоживання, контроль безпеки

б) створювати індивідуальні траєкторії для навчання кожного здобувача освіти

в) оцінювати результати навчання і визначати сфери для його покращення

Правильна відповідь: усі.

6. Тип: Істина/Хибність

Питання

Штучний інтелект дозволяє комп’ютерам навчатися на власному досвіді – обробляти великий обсяг даних і віднаходити закономірності; адаптуватися до заданих параметрів і виконувати ті завдання, які раніше були під силу лише людині.

Правильна відповідь: Так.

7. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Нейромережі можуть бути використані в освітньому процесі для

а) аналізу даних про навчання

б) допомоги в адаптації освітнього процесу до індивідуальних потреб

в) виявлення шаблонів, які можуть вказувати на потенційні проблеми або можливості для покращення

Правильна відповідь: усі.

8. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Роль учителя в контексті використання нейромереж в освітньому процесі полягає у

а) прогнозуванні

б) адаптації своїх уроків

в) стимулюванні тих здобувачів освіти, хто готовий до більш високого рівня викликів

Правильна відповідь: усі.

9. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які переваги проєктного навчання у цифровому форматі?

а) формування співпраці між учнями;

б) виключення ролі вчителя у виховному процесі;

в) індивідуалізація роботи учнів;

г) використання сучасних цифрових платформ.

Правильна відповідь: а, в, г.

10. Тип: Істина/Хибність

Питання

Арт-терапія сприяє розвитку лише художніх здібностей учнів.

Правильна відповідь: Ні.

11. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які цифрові інструменти можна використовувати для арт-терапії?

а) Canva;

б) Tayasui Sketches;

в) Microsoft Excel;

г) онлайн-платформи для створення колажів.

Правильна відповідь: а, б, г.

12. Тип: Істина/Хибність

Питання

Віртуальна реальність може бути використана для створення інтерактивних виховних заходів.

Правильна відповідь: Так.

13. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які з наведених компетентностей належать до ключових компетентностей сучасної освіти?

а) громадянська компетентність;

б) технічні знання з інженерії;

в) екологічна грамотність;

г) критичне мислення.

Правильна відповідь: а, б, г.

14. Тип: Істина/Хибність

Питання

Ключові компетентності можуть бути сформовані лише у межах уроків, а виховний процес на них не впливає.

Правильна відповідь: Ні.

15. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Які сучасні методики ефективні для виховної роботи?

а) ігрові методи;

б) авторитарне виховання;

в) фасилітаційні технології;

г) інтерактивні методики.

Правильна відповідь: а, в, г.

16. Тип: Істина/Хибність

Питання

Використання цифрових технологій у вихованні сприяє зацікавленню учнів і покращенню результатів виховної роботи.

Правильна відповідь: Так.

17. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

«soft skills» є аналогом україномовного поняття…

а) компетентності;

б) м'які навички;

с) предметні компетентності.

Правильна відповідь: б.

18. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Динамічна сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, особистісних якостей і цінностей, яка визначає здатність людини успішно здійснювати професійну, навчальну або іншу діяльність це …

а) компетентність;

б) здатність навчатись упродовж життя;

в) світогляд.

Правильна відповідь: а.

19. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Яким органом державної влади затверджено Державний стандарт базової середньої освіти?

а) Міністерство освіти і науки України;

б) Верховна Рада України;

в) Кабінет Міністрів України.

Правильна відповідь: в.

20. Тип: Множинний вибір — Множинна відповідь

Питання

Визначте роль наскрізних умінь у компетентнісно орієнтованій освіті (оберіть всі правильні варіанти)

а) забезпечують інтеграцію навчального змісту між галузями (наприклад, історія + громадянська освіта + медіаграмотність);

б) формують життєві компетентності – здатність діяти в реальних ситуаціях;

в) орієнтують освіту на цінності, дію та відповідальність, а не лише на засвоєння знань;

г) є основою для створення міжгалузевих проєктів, дослідницької діяльності, громадянських ініціатив учнів

Правильна відповідь: усі.

Додаток 4

ВИМОГИ ДО ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

1. Випускною роботою є модель управління інноваціями у виховному просторі закладу освіти, використання якої у виховному процесі сприяє плануванню та супроводу інноваційних процесів у виховній роботі.

2. Випускна робота є авторською. У разі використання запозичених методів, прийомів, технологій, слухач курсів зазначає джерело у списку використаних джерел, а в тексті випускної – порядкове число цього джерела в списку. Обов'язковим є під час написання випускної роботи дотримування положень ст. 42 Закону України «Про освіту» щодо ***академічної доброчесності***, що передбачає:

– покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
– надання перевіреної інформації про методики та результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність.

3. Титульний аркуш оформлюється відповідно до форми (наведено *в додатку 2*).

4. Випускна робота виконується відповідно до поставленого завдання і методичних вказівок керівника.

Рекомендується така структура роботи:

I. Титульна сторінка випускної роботи.

II. Вступ, у якому висвітлено відповідь на питання «Чому модель управління інноваціями у виховному просторі закладу освіти сприяє плануванню та супроводу інноваційних процесів?».

Обсяг – до 1/3 сторінки.

III. Анотація до моделі управління інноваціями за напрямами (основна ідея або управлінська логіка).

Подається у вигляді таблиці. Обсяг – до 1 сторінки.

Інноваційність	*Превентивність*	*Опосередкованість виховного впливу*

IV. Дидактичне забезпечення.

У цій частині випускної роботи міститься авторська модель управління інноваціями у виховному просторі закладу освіти, використання якої у виховному процесі сприяє плануванню та супроводу інноваційних процесів у виховній роботі.

Це може бути короткий опис, таблиці, інфографіка безпосередньо моделі, де зазначаються управлінський компонент, змістовий компонент, організаційно-ресурсний компонент, комунікаційно-партнерський компонент, моніторингово-оцінювальний компонент. Обсяг – 3–4 сторінки. Коротко визначаються очікувані результати: для здобувачів освіти; для педагогічного колективу; для виховного простору закладу загалом.

V. Список використаних джерел.

5. Вимоги до оформлення випускної роботи:

Мова написання випускної роботи – державна.

Усі сторінки структурних частин роботи підлягають наскрізній нумерації арабськими цифрами у правому нижньому кутку сторінки (крім титульного аркуша).

Текст друкують на аркушах стандартного формату А4 з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, залишаючи поля таких

розмірів: верхнє, нижнє, ліве – 20 мм, праве – 15 мм; абзацний відступ – 1,25 мм, міжрядковий інтервал – 1,0.

Таблиці нумеруються послідовно; нумерація таблиці починається зі слова «Таблиця», набраного курсивом *(наприклад, Таблиця 1.1) у правому верхньому кутку сторінки.* Назва розміщується над таблицею, друкується напівжирним шрифтом і вирівнюється по центру.

Ілюстрації позначають скороченням «Рис.» і послідовно нумерують.

Список використаних джерел оформлюється відповідно до вимог Національного стандарту України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015». Список використаних джерел формується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Приклади оформлення списку використаних джерел наведені *в додатку 3.*

6. Термін надання випускної роботи – не пізніше ніж за два дні до завершення ПК.

7. На другому етапі передбачено захист випускних робіт, який проводитиметься у форматі дискусії – обміну досвідом. Заступник директора обирає фрагмент роботи, який презентуватиме. Орієнтовний час виступу – 10 хвилин.

Критерії оцінювання випускної роботи

1.	Обґрунтування актуальності теми; розкриття теми (відповідність змісту роботи поставленим меті та завданням, використання інноваційних методів дослідження проблеми: проєктування, моделювання тощо, цілісність і завершеність структури випускної роботи).	20 балів
2.	Професійна та практична спрямованість роботи; упровадження результатів (теоретична цінність та прикладне значення отриманих результатів, наукова обґрунтованість висновків, рекомендацій і пропозицій, їх відповідність поставленим завданням).	70 балів
3.	Оформлення роботи.	10 балів
Разом		

Додаток 4.1.

Зразок оформлення титульної сторінки

ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач КСГМО _____Ігор ЦІКО
«___»_____ 2026

МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ У ВИХОВНОМУ ПРОСТОРІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Роботу виконав/ла слухач/ка групи 3.3.1_ф — В.П. Іванов «____»_____2026

Керівник групи — О.В. Золотар «___»_____ __2026

Керівник випускної роботи — Т.В. Колган «___»_____ __2026

Відгук

_____
_____
_____
_____
_____

Краматорськ; Київ – 2026

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ В СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	1. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 2. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	1. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 2. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ–ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
Чотири і більше авторів	1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору : теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.
Автор(и) та редактор(и)/ упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд. : О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с.
Без автора	1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини XX століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Софія Київська : Візантія. Русь. Україна. Вип. ІІ. Київ, 2012. 464 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада : В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с.
Частина видання	

Книги	1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні* : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. *Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки* : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241.
Тези доповідей, матеріали конференцій	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини XX століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932–1933 років : втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. *Органічне виробництво і продовольча безпека* : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	*1.* Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. *Збірник наукових праць «Політологічні студії».* 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України : реалії та перспективи формулювання їх застосування. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.
Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145–VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 2. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017–2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. *ЦДАГО України* (Центр. держ. архів громад. Об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей : пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал : пат. 25742 Україна : МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с. : ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин- т» ; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; уклад. : Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам’ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд. : М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад. : Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик ; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
Електронні ресурси	1. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL : http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/ VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення : 15.11.2017). 2. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL : http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення : 12.10.2017).
Автореферати дисертацій	1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України : сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах : автореф. дис. … д-ра юрид. наук : 12.00.03. Харків, 2010. 36 с.

Дисертації	1. Євдоченко О. О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.